

TERVETULOA PÄIVÄHOITOON!

Esittelyvideo päiväkotikielissä aloittaville lapsille

Ikonen Jonna

Opinnäytetyö
Hyvinvointipalveluiden osaamisalue
Sosiaaliala
Sosionomi (AMK)

2017

Hyvinvointipalveluiden osaamisalue
Sosiaaliala
Sosionomi (AMK)

Tekijä	Jonna Ikonen	Vuosi	2017
Ohjaaja(t)	Sari Leppälä, Susanna Helavirta		
Toimeksiantaja	Päiväkoti Wilhelmiina oy		
Työn nimi	Tervetuloa päivähoitoon! – esittelyvideo päiväkot Wilhelmiinan aloittaville lapsille		
Sivu- ja liitesivumäärä	32 + 2		

Tämä toiminnallinen opinnäytetyö on tehty yhteistyössä Päiväkoti Wilhelmiina OY:n kanssa. Päiväkoti Wilhelmiina on yksityinen päiväkot Haukiputaalla. Työn tavoitteena oli tehdä päiväkodin esittelyvideo päivähoidon aloittaville lapsille. Esittelyvideon tarkoituksena on helpottaa päivähoidon aloitusta. Päivähoitoon siirtyminen on suuri muutos lapsen elämässä.

Opinnäytetyön teoretiatieto on koottu sellaisista tietoperustoista ja tutkimuksista, jotka ovat oleellisesti vaikuttaneet esittelyvideon rakenteeseen. Teoretiedossa on käyty läpi päivähoidon aloitusta, kolmevuotiaan lapsen kehitystä sekä lasten mediankäyttöä. Laadulliset tutkimukset joihin teoretiatieto nojaa, kertovat pehmeästä päivähoidon aloituksesta. Tekstissä avataan myös esittelyvideon suunnittelu-, kuvaamis- ja editointi prosesseja.

Päivähoidon aloituksesta tulisi tehdä mahdollisimman helppo ja turvallinen lapsille, koska se on suuri muutos lapsen elämässä. Lapsen turvallisuuden tunnetta lisää vanhemman läsnäolo päivähoitoon tutustumiskerroilla ja ensimmäisinä hoitopäivinä. Kolmevuotias lapsi on mallioppija, joten turvallisen oman vanhemman näyttämä esimerkki on hyvä keino konkretisoida lapselle päivähoitopäivän tapahtumia.

Avainsanat
Muita tietoja

päivähoito, esittelyvideo
Työhön liittyy video

School of Social Services, Health
and Sports
Degree Programme in Social Ser-
vices
Bachelor of Social Services

Author	Jonna Ikonen	Year	2017
Supervisor	Sari Leppälä, Susanna Helavirta		
Commissioned by	Kindergarten Wilhelmiina Oy		
Subject of thesis	Welcome to kindergarten! – presentation video for children who are about to start day care in kindergarten Wilhelmiina		
Number of pages	32 + 2		

This practice-based thesis was done in co-operation with the private day care centre Wilhelmiina OY. The aim of this thesis was to make a day care presentation video for children who are about to start day care in Wilhelmiina. The purpose of this presentation video was to make the starting of the day care easier.

The structure of the presentation video is strongly influenced by studies about the three-year-olds development, starting day care and children's media use. This thesis also includes a short introduction of the planning, filming and editing process of the presentation video.

Starting day care is a momentous change in a child's life, so it should be made as easy and safe as possible. A parent should be involved in this process in order to enhance the child's feeling of safety.

Key words day care, presentation video
Special remarks This thesis includes a video

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
2 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TAVOITTEET	7
3 PÄIVÄHOIDON ALOITTAMINEN	9
3.1 Suuri elämänmuutos	9
3.2 Pehmeä päivähoidon aloitus	10
3.3 Varhaiskasvatus ja huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö	12
4 KOLMEVUOTIAAN LAPSEN KEHITYS	14
4.1 Kolmevuotiaan kognitiivinen ja psyykkinen kehitys	14
4.2 Kolmevuotiaan sosiaalinen ja fyysinen kehitys	15
4.3 Kolmevuotiaan median käyttö	16
5 TOIMINNALLINEN OPINNÄYTETYÖ.....	18
5.1 Pilke päiväkotikielillä	18
5.2 Esittelyvideon suunnittelu	19
5.3 Videon kuvaaminen	21
5.4 Kuvattujen materiaalien editointi	23
6 POHDINTA	26
LÄHTEET	31
LIITTEET	33

ALKUSANAT

Haluan kiittää päiväkotia Wilhelmiina oy:n, nykyisen Pilke päiväkotia Wilhelmiinan henkilökuntaa ja johtoa. Ilman heidän ideaansa ja yhteistyöhalukkuutta, en olisi päässyt tekemään näin mielenkiintoista projektia. Kiitos myös videolla esiintyville lapsille hienosti sujuneista kuvauksista ja rohkeudesta lähteä projektiin mukaan.

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni on toiminnallinen. Toiminnallisena osana tein päiväkodin esittelyvideon, päiväkotia Wilhelmiinan käyttöön. Videon tarkoituksena on esitellä päiväkodin aloittaville lapsille mitä päiväkodissa tehdään ja miltä siellä näyttää. Tavoitteena on videon avulla helpottaa päivähoiton aloittamista. Aiheen valinnassa minua auttoi Wilhelmiinan henkilökunta, joilta idea videoon alun perin lähti. Kiinnostuin siitä itsekin, sillä aihe antoi minulle mahdollisuuden toiminnalliseen opinnäytetyöhön, jollaista olin toivonut.

Videon tarkoituksena on siis helpottaa lasten päivähoiton aloitusta, jotta tämä iso elämänmuutos olisi edes hieman helpompaa. Videon avulla lapset voivat jo kotona nähdä, mitä päiväkodin arkeen kuuluu ja minkä näköiset tilat heitä päiväkodilla odottaa. Näin lapset voivat orientoitua päivähoiton aloitukseen kotona vanhempien kanssa, jo ennen ensimmäistä oikeaa hoitopäivää. Video voi toimia apuvälineenä pehmeän laskun mahdollistamisessa. Perhe voi käyttää videota myös hieman myöhemmin, mikäli lapsi haluaa kertoa päiväkodista enemmän ja näyttää videolta asioita tarkemmin.

Opinnäytetyöni teoreettisessa osuudessa kerron pehmeästä päivähoiton aloituksesta sekä päivähoiton aloittamisen tuomasta muutoksesta. Käyn myös läpi kolmevuotiaan lapsen kehitystä ja median käyttöä, sillä esittelyvideo on audiovisuaalinen teos. Käsittelen myös esittelyvideon tekoprosessia aina suunnittelusta editointiin. Koen näiden asioiden olevan tärkeitä ja toisiinsa liittyviä, sillä ne ovat vaikuttaneet suurelta osin siihen minkälainen videosta lopulta tuli.

Pohdinnassa mietin, missä asioissa videon kuvaamisessa onnistuin ja mitä parannettavaa vielä jäi. Mietin videon toimivuutta etenkin kolmevuotiaille lapsille ja sitä, kuinka video palvelee juuri kohdeyleisöä. Pohdin myös videon mahdollisia hyötyjä ja jatkojalostusmahdollisuuksia.

2 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TAVOITTEET

Tämä opinnäytetyö on toiminnallinen. Opinnäytetyön toiminnallinen osuus on video, jonka tarkoituksena on toimia päiväkodin työvälineenä uusien lapsien perehdyttämisessä. Videon on tarkoitus helpottaa lasten päivähoidon aloitusta ja tehdä päiväkotitutuksi jo ennen ensimmäistä hoitopäivää. Munterin (2001, 58) mukaan pehmeä aloitus päivähoidossa pitäisi aina olla jokaisen lapsen oikeus. Varsinaisten tutustumiskäyntien ohella video voi toimia osana pehmeää päivähoidon aloitusta. Koivulan (2010, 153) mukaan lasten kokemus yhteisöön kuulumisesta kehittyy hitaasti ja vähitellen. Videon tarkoituksena on käynnistää prosessi lapsen päivähoitoon sopeutumisessa.

Suuntasin videon kolmevuotiaille lapsille, sillä heillä on jo kyky ymmärtää kertomuksia ja tarinoita. Suunnattuani videon kolmevuotiaille sopivaksi, tulee se olemaan tarpeeksi yksinkertainen, jotta alle kolmevuotias voi sen ymmärtää, mutta samalla myös tarpeeksi mielenkiintoinen, että yli kolmevuotias jaksaa sen katsoa. Videota päiväkotitutu voi jakaa vanhemmille sähköpostin välityksellä tai muistitikulla, mutta internetiin videota ei ole tarkoitus laittaa.

Työn teoreettinen osuus nojaa laadulliseen tutkimukseen. Teoriassa käsittelen kolmevuotiaan lapsen kehitystä niin kognitiivisena, psyykkisenä, fyysisenä kuin sosiaalisenakin ilmiönä. Käsittelen myös päivähoidon aloittamisen lapsen elämäänsä tuomia muutoksia sekä pehmeää päivähoidon aloitusta. Hyvään tieteelliseen toimintaan kuuluu toisten tekemien tutkimusten arvostaminen ja niihin viittaaminen, huolellinen raportointi sekä rehellinen omien tutkimustulosten käyttö (Tuomi & Sarajärvi 2004, 130). Työn edetessä olen parhaani mukaan pyrkinyt huomioimaan aiheesta aiemmin tehtyjä tutkimuksia ja aiheeseen liittyviä julkaisuja. Raportoinnissa olen kertonut videon tekoprosessista ja videoon liittyvistä eettisistä ratkaisuista mahdollisimman tarkasti. Valmiin tutkimuksen käyttö edellyttää tulosten esittelyn lisäksi tutkijan omaa pohdintaa ja tulosten analysointia (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2007, 224). Varsinaista tulosten analysointia toiminnallisessa opinnäytetyössäni ei ole, mutta olen raportissani yrittänyt tuoda mahdollisimman hyvin esille omia havaintojani videon sopivuudesta kolmevuotiaille lapsille sekä mahdollisia kehittämisideoita, joita olen jälkikäteen huomannut.

Tässä tekstissä olen pitänyt huolen siitä, että videon lapsia ei voida tekstin perusteella tunnistaa. Ennen videon kuvaamista hoidimme vanhempien kanssa myös asiaankuuluvat kuvausluvat kuntoon, jotta kuvaaminen olisi sallittua. Pyrin myös vielä videon editointivaiheessa karsimaan mahdolliset sopimattomuudet pois, jotta video olisi asianmukainen ja eettisesti hyväksyttävä. Videon materiaaleja olen säilyttänyt vain itselläni, erillisellä muistitikulla ja kaiken editoinnin olen tehnyt yksin. Olen pyrkinyt minimoimaan riskit siitä, että video minun toimieni takia päätyisi internetiin tai muuten laajempaan julkiseen levitykseen.

3 PÄIVÄHOIDON ALOITTAMINEN

3.1 Suuri elämänmuutos

Varhaislapsuuden suurimpana muutoksena pidetään sitä, kun lapsi aloittaa ensimmäistä kertaa päivähoidon (Hujala & Turja 2012, 79). Lapset reagoivat päivähoidon aloitukseen hyvin eri tavoin: osa reagoi ulospäin, toiset vetäytyvät ja loput osallistuvat innokkaasti heti alusta alkaen. Lapsen ikä, aiemman hoitokokemukset ja erot, hoitopäivän pituus, temperamentti sekä perheen kokonaiselämäntilanne vaikuttavat suurelta osin siihen, miten lapsi sopeutuu. (Kanninen & Sigfrids 2012, 67.)

Lapsilla on tarve hakeutua toisten lasten seuraan, mutta alle kouluikäisillä lapsilla ei ole vielä riittäviä taitoja yhdessä toimimiseen. Tämän vuoksi vuorovaikutus on lapsille kuluttavaa. Lapsen aloittaessa päivähoidossa hänelle tulee kodin lisäksi toinen yhteisö, johon hän kuuluu ja johon hänen pitäisi pystyä liittymään. Omien halujen ja tarpeiden säätely, yhteisöön liittyminen, toisten huomioon ottaminen ja huomioiminen ovat tärkeitä taitoja joita lapsen tulee oppia. Näitä taitoja lapsi voi oppia vain vuorovaikutuksessa aikuisten kanssa. (Mikkola & Nivalainen 2010, 19.)

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tilastoraportin mukaan vuonna 2015 varhaiskasvatuksen piirissä Suomessa oli 245 650 lasta, joka vastasi 68% väestön 1-6-vuotiaista. Kunnallisessa päivähoidossa oli 76%, perhepäivähoidossa 11%, yksityisellä kodinhoidontuella hoidettuja 7% ja kunnan myöntämällä palvelusetelillä hoidettuja 6% lapsista. (Kuoppala & Säkkinen 2016, 11.)

Ruotsalaisen tutkimuksen mukaan, päivähoidon alkaessa niin sanottu reaktiivinen vaihe kesti tyypillisesti kahdesta neljään viikkoa. Tänä aikana lapsista välittyi selvästi muutokseen liittyvää surua ja alakuloa. Sopeutumisvaiheeksi tutkimuksessa todettiin aika seitsemästä viikosta eteenpäin, noin yhdellä neljäsosalla oli vaikeaa pidemmän aikaa, mutta loput lapsista alkoivat sopeutua hoitajiin. Yhdysvaltalainen tutkimus on myös vahvistanut sen, että päivähoito on lapsille stressaavaa. Tutkimuksessa 3-4-vuotiaiden lasten stressireaktiot lisääntyivät ja stressihormonipitoisuudet nousivat päivän aikana, vaikka lapset eivät näyttäneetkään ulospäin stressaantuneilta. (Kanninen & Sigfrids 2012, 67.)

Ruotsalaisen Ulf Lundbergin tutkimuksessa 1970-luvun alussa on jo huomattu, että alle kolmevuotias lapsi kestää kuuden tunnin hoitopäivän sopivan kokoisessa ryhmässä ilman stressitason nousua. Tästä pidemmät hoitopäivät kuitenkin nostattivat stressitasoa ja huomattiin, että jatkuvasti yli kymmenen tuntia hoidossa olevien lapsien stressitaso ei kerennyt illan ja yön aikana tasaantua, vaan oli aamulla jo valmiiksi koholla. Watamuran tutkimuksissa suurena päivähoitoryhmänä nähtiin jo 12 lapsen ryhmä ja selkeänä riskinä stressitason nousulle pidettiin 16 lapsen ryhmää. (Keltikangas-Järvinen 2012, 86, 103.)

Eri tutkimuksissa on osoitettu, että ennen neljän ja puolen vuoden ikää kertynyt suuri tuntimäärä päivähoiton ryhmässä ennusti negatiivisia asioita lapsen sosiaalisessa kehityksessä. Päivähoidon riskitekijöiksi tutkimuksissa mainitaan liian nuorena aloitettu hoito, liian pitkät hoitopäivät, suuret ryhmäkoot sekä vaihtuvat tai epäpätevät hoitajat. Riski päivähoiton negatiivisiin vaikutuksiin nousi selvästi mitä enemmän riskitekijöitä oli, mutta jo yksittäinen riskitekijä voi vaikuttaa negatiivisesti lapsen kehitykseen. (Keltikangas-Järvinen 2012, 132-133.)

Kaikki tutkimukset eivät kuitenkaan kerro vain negatiivisia asioita pienten lasten päivähoitoon siirtymisestä. Useat tutkimukset osoittavat, että lapset sopeutuvat päivähoitoon muutamassa viikossa, vaikka alku olisikin lapselle vaikea (Brooker 2008, 35). Turun yliopistossa on tutkittu päivähoiton pitkäaikaisia vaikutuksia lapsen myöhempään opiskeluun liittyen. Tuloksista käy ilmi, että päivähoidossa olleet lapset eivät niin todennäköisesti lopettaneet kouluja kesken kuin ne lapset jotka eivät olleet olleet päivähoidossa. Tulokset pysyivät melko lailla samoina riippumatta siitä minkä ikäisenä päivähoito oli aloitettu. Selkeimmät vaikutukset kuitenkin nähtiin niillä lapsilla, jotka olivat aloittaneet päivähoiton kahden vuoden iässä. (Karhula, Erola & Kilpi-Jakonen 2016, 10, 12.)

3.2 Pehmeä päivähoiton aloitus

Päivähoidon aloitus merkitsee aina monenlaisia arkisen elämän muutoksia, jotka sisältävät muutoksen hallintaa ja epävarmuutta. Pieni lapsi ei voi itse päättää päivähoiton aloituksesta, eikä pysty itse miettimään tai ajattelemaan sen tuomia muutoksia. Jotta lapsen päivähoiton aloitus olisi mahdollisimman turvallinen ja

lapselle hyvä, olisi syytä aloittaa päivähoito niin sanotulla pehmeällä laskeutumisella. Pehmeään laskeutumiseen päästäkseen tulisi perheen käydä yhdessä ainakin yhdellä tutustumiskäynnillä ennen päivähoidon aloitusta. Ensimmäinen hoitoviikko olisi myös syytä järjestää niin että vanhempi olisi aluksi lapsen mukana ja vähitellen pidentäisi aikaa jonka lapsi on hoidossa yksin. (Munter 2001, 35, 58.)

Pehmeällä laskulla pyritään helpottamaan lapsen päivähoidon aloitusta. Keskeisessä roolissa on vanhempi, joka on lapsen mukana hoidossa ja auttaa lasta tuntemaan olonsa turvalliseksi oudossa ympäristössä. Turvattomaksi itsensä tunteva lapsi ei pysty omaksumaan uusia asioita tai suuntautumaan ulkomaailmaan. Pehmeässä laskussa keskeinen rooli on myös omahoitajalla. Vanhemman tehtävänä on auttaa lastaan kokemaan olonsa turvalliseksi omahoitajan kanssa päiväkodin tiloissa. Pehmeän laskun aikana lapsi ja vanhempi käyvät omahoitajan työaikojen mukaan tutustumassa päiväkotiin. Lapsen oma mielikuva on, ettei hän pärjää ilman vanhempaansa. Tämän vuoksi lapsi tulisi jättää päivähoitoon yksin vasta sen jälkeen, kun hän tuntee olonsa turvalliseksi omahoitajan kanssa. (Kanninen & Sigfrids 2012, 144.)

Omahoitajalla tarkoitetaan päiväkodissa tietylle lapselle nimettyä hoitajaa, joka on yhteydessä vanhempiin ja jonka kanssa lapsi muodostaa luottamussuhteen päiväkodissa. Päiväkotiin siirtymisvaiheessa omahoitajan ja lapsen välisen hyvän luottamuksellisen suhteen muodostuminen on kaikkein tärkeintä. Vaikka näyttäisikin siltä, että aikuisen rooli suhteen muodostuksessa on kaikkein tärkein, on myös lapsen omalla aktiivisuudella suuri merkitys. (Brooker 2008, 35, 43.)

Lapsen kannalta on tärkeää, että päiväkotiin tutustutaan pala palalta ja vanhempi on tukemassa tätä prosessia. Lapsi ja vanhempi tutustuvat yhdessä päiväkodin rutiineihin ja opettelevat uutta päivärytmiä. Tämä helpottaa lasta tuntemaan olonsa turvalliseksi ja tutuksi päiväkodissa. Aluksi vanhemman rooli tutustuttajana on suuri, mutta pikkuhiljaa lapsen turvallisuuden tunteen lisääntyessä omahoitajan rooli kasvaa. Turvallisesti kiintyneet lapset yleensä turvautuvat pehmeän laskun aikana vanhempaansa lohdutusta kaivatessaan, myöhemmin vanhemman ollessa poissa omahoitajasta tulee ensisijainen lohduttaja. (Kanninen & Sigfrids 2012, 145.)

Päivähoidon alkua helpottamaan olisi vanhempien ja päiväkodin henkilökunnan hyvä käydä keskustelua toiveista ja odotuksista joita päivähoidon aloittaminen aiheuttaa. Tässä keskustelussa olisi hyvä käydä läpi, miten vanhempi olettaa lapsen suhtautuvan eroihin ja uusiin ihmisiin. Keskustelu luo pohjaa hyvälle vuorovaikutussuhteelle ja avoimelle keskustelulle. Pehmeä päivähoidon aloitus olisi myös hyvä suunnitella jo tässä vaiheessa valmiiksi. Aamulla päivähoitoon tullessa tulisi vanhempien ja päivähoidon henkilökunnan aina kohdata. Tässä kohtaamisessa keskiössä on lapsi, jonka vanhempi hyvästelee ja työntekijä toivottaa tervetulleeksi. (Munter 2001, 46.)

3.3 Varhaiskasvatus ja huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö

Varhaiskasvatus on pienten lasten keskuudessa tapahtuvaa kasvatuksellista vuorovaikutusta, jonka ensisijaisena tavoitteena on edistää lasten kokonaisvaltaista hyvinvointia. Varhaiskasvatus on kokonaisuus, jossa yhdistyy hoito, kasvatusta ja opetus. Varhaiskasvatusympäristö puolestaan muodostuu fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta kokonaisuudesta, johon liittyvät niin rakennetut tilat, lähiympäristö kuin toiminnallisesti eri tilanteisiin liittyvät psyykkiset ja sosiaaliset ympäristöt sekä erilaiset materiaalit ja välineet. Mikäli ympäristö on suunniteltu joustavaksi, voidaan sitä muuttaa ajan ja tarpeiden mukaan. (Opetushallitus 2016, 14, 31.)

Päivähoidossa lapsen arki koostuu jatkuvasta toiminnan virrasta, jossa lapset tulevat, menevät, siirtyvät paikasta toiseen, aloittavat jotain, keskeyttävät jotain ja lopettavat jotain. Jokaiseen siirtymään ja muutokseen liittyy kontaktinottoa ja purkamista sekä neuvottelua. Moni lapsi joutuu päiväkotipäivänsä aikana selviämään suuressa ryhmässä usein syntyvistä kahakoista, odottamisesta sekä kilpailemaan puheenvuorosta ja aikuisen huomiosta. (Määttä & Rantala 2010, 94; Mikkola & Nivalainen 2010, 19.)

Vuonna 2016 kodinhoidontuella hoidettuja lapsia oli 46,2%, niistä lapsista, joiden ikä oli yhdeksästä kuukaudesta kahteen vuoteen (Kela 2017, 17). Tästä voidaan päätellä, että yli puolet alle kolmevuotiaista lapsista oli vuonna 2016 varhaiskasvatuksen piirissä.

Päivähoito perustettiin alun perin, jotta sosiaalisesti heikommassa asemassa oleville lapsille voitaisiin taata paremmat lähtökohdat elämään. Tämän jälkeen päivähoidon oli tarkoitus mahdollistaa naisten työssäkäynti ja miesten kanssa tasavertainen uran rakentaminen. Päivähoito ei siis ole lähtenyt siitä ajatuksesta, etteivät vanhemmat selviäisi kasvatustehtävästä tai ettei koti riittäisi lapsen kasvuympäristöksi. Päivähoito on lähtenyt yhteiskunnan tarpeesta mahdollistaa vanhempien työssäkäynti. (Keltikangas-Järvinen 2012, 213.)

Varhaiskasvatuksessa huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö tarkoittaa sitä, että vanhemmat ja varhaiskasvatushenkilöstö sitoutuvat tietoisesti toimimaan yhdessä tukeakseen lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista. Toimiva ja hyvä yhteistyö edellyttää henkilöstön ja vanhempien välistä luottamusta, tasavertaisuutta ja kunnioitusta. Huoltajien kanssa tehtävässä yhteistyössä korostetaan vanhemmuuden olevan lapsen ensisijainen ihmissuhde, jota tuetaan lisäämällä vanhemman ymmärrystä lapsen kehitysvaiheista ja tarpeista. Erityisen tärkeää tämä on silloin, kun vanhemman jaksaminen on äärirajoilla tai vanhempi ei saa riittävästi tukea omilta verkostoiltaan. Päivähoidon alkamistilanteessa varhaiskasvatuksen ammattilaisten on tärkeää tarjota vanhemmille tietoa siirtymävaiheesta ja auttaa vanhempia ymmärtämään hyvän hoitoon siirtymisen hyödyt lapsen kannalta sekä vanhemman oma rooli tässä suuressa elämänmuutoksessa. (Opetushallitus 2016, 32-33; Kanninen & Sigfrids 2012, 113.)

4 KOLMEVUOTIAAN LAPSEN KEHITYS

Kolmannen ikävuoden aikana lapsi luo itselleen pohjan kaikelle myöhemmälle kehitykselle. Lapsen kehitys on portaittaista, eikä seuraavalle tasolle voi nousta, ennen kuin on viivytty tarpeeksi pitkä aika edellisellä portaalla. Psyykkinen ja fyysinen kehitys on kolmannen ikävuoden kohdalla nopeampaa kuin koskaan myöhemmin ihmisen elämässä. Tässä iässä luodaan persoonallisuuden perusta ja lapselle kehittyy tunne omasta itsestään ja ainutkertaisuudestaan. Lapsi alkaa ymmärtämään ihmisten keskinäisiä suhteita, säädellä mielialojaan, kontrolloida käytöstään sekä reagoida muiden viesteihin. (Keltikangas-Järvinen 2012, 21.)

4.1 Kolmevuotiaan kognitiivinen ja psyykkinen kehitys

Teoreetikoilla on useita eri lähestymistapoja kolmevuotiaan kehityksen tarkasteluun. Freudin mukaan kolmevuotias lapsi on anaalivaiheen loppupuolella ja opettelee jo potalla käyntiä ja kuivana oloa. Eriksonin teorian perusteella ensimmäisinä elinvuosinaan lapsi opettelee itsenäisyyttä vanhemmistaan ja käsittelee häpeää. Mahlerin mukaan kolmevuotiaan kehitystehtävänä on yksilöllisyyden kiinteytyminen ja tunnekohteiden pysyvyyden hahmottaminen. Stern puolestaan kutsuu kolmen vuoden ikää kertovan minän vaiheeksi, jolloin lapsi oppii sepittämään kertomuksia. (Vilén, Vihunen, Vartiainen, Sivén, Neuvonen & Kurvinen 2006, 150; Karling, Ojanen, Sivén, Vihunen & Vilén 2008, 157.)

Kolmevuotias lapsi pystyy jo luottamaan useampaan aikuiseen ja ymmärtämään heidät turvallisuuden lähteeksi. Tätä pienempänä lapselle on tärkeää ensin saada kiintyä yhteen aikuiseen ja vasta sen jälkeen useampaan. Alle kolmevuotiaan psyyke tarvitsee vielä aikuisen jatkuvaa läsnäoloa päiväkotipäivästä selviäkseen. (Kanninen & Sigfrids 2012, 68; Mikkola & Nivalainen 2010, 21.)

Kolmen vuoden iässä lapsi oppii yli kymmenen sanaa päivässä ja käyttää jo muutamien sanan lauseita. Lapsi tietää numerot yhdestä kolmeen sekä opettelee verbien aikamuotojen taivuttamista. Kolmevuotias osaa jo sepittää kertomuksia itse ja kertoa niitä muille ihmisille. Kertomukset vaativat kykyä tulkita ja nähdä toisten ihmisten toimintoja ikään kuin niissä olisi juoni. Tarinoiden avulla lapsi harjoittelee

mielikuvan luomista itsestään. (Karling, ym. 2008, 136, 156; Vilén, ym. 2006, 146, 155.)

Lapselle on tärkeää tarjota jo nuorena kokemuksia tarinoiden kautta, sillä mielikuvien maailma on heille erityisen tärkeä. Kolmevuotiaan lapsen on hyvä päästä nauttimaan monipuolisesti mediakulttuurista aina perinteisistä saduista musiikkiin ja teatteriin, sekä saada elämyksiä erilaisista digitaalisista peleistä ja ohjelmista. Aikuisen on kuitenkin hyvä huolehtia, ettei mediankäyttö vie lapselta leikkimiseen käytettävää aikaa. Neljävuotiaana lapsi alkaa ymmärtää paremmin ohjelmien sekä pelien juonirakenteita. Lapsi jaksaa keskittyä tarinoiden seuraamiseen jo pidemmän aikaa. (Mannerheimin Lastensuojeluliitto 2017d.)

4.2 Kolmevuotiaan sosiaalinen ja fyysinen kehitys

Lapsi on kolmevuotiaana mallioppija, tässä vaiheessa lapsi kiinnostuu leikkikavereistaan ja alkaa harjoitella yhteisleikkejä heidän kanssaan. Lapsi hakee paljon mallia muista ja toistaa muiden tekemisiä. Uteliaisuus ja kiinnostus erilaisia asioita kohtaan kasvaa tässä iässä. Lapsi tarkkailee paljon ympäristöään ja oppii asioita niitä katselemalla. Kolmevuotias usein kyselee paljon eri ilmiöistä ja niiden syysuhteista. Sukupuolierot alkavat myös kiinnostaa lapsia tässä vaiheessa. (Mannerheimin Lastensuojeluliitto 2017b; Karling ym. 2008, 169.)

Kolmevuotiaana lapset alkavat kaivata entistä enemmän kavereita leikkeihinsä. Tässä iässä lasten olisikin hyvä tavata muita lapsia sekä harjoitella heidän kanssaan yhdessä leikkimisen sääntöjä. Yhteisleikki ei läheskään aina kuitenkaan onnistu, sillä sosiaaliset taidot vasta hioutuvat. (Mannerheimin Lastensuojeluliitto 2017c; Karling, ym. 2008, 169-170.) 2-3-vuotiaan lapsen kehitystehtävänä ei vielä ole ryhmässä selviytyminen (Keltikangas-Järvinen 2012, 85). Riitatilanteissa kolmevuotias voi olla aggressiivinen. Lähellä neljän vuoden ikää lapsen on helpompi odottaa vuoroaan ja jakaa leluja. Lapselle on rikkaus, mikäli hänellä on vanhempiansa lisäksi muitakin läheisiä ja turvallisia ihmissuhteita. (Mannerheimin Lastensuojeluliitto 2017c; Karling, ym. 2008, 169-170.)

Kolmevuotiaan karkeamotoriset taidot ovat kovaa vauhtia kehittymässä. Kolmevuotias on mallioppija joka osaa matkia toisten tekemisiä. Hän osaa pyöräillä kol-

mepyöraisellä sekä hyppiä tasajalkaa. Kolmevuotias osaa jo pukea osan vaatteista itse ja napittaa nappeja vaatteistaan. (Karling, ym. 2008, 130; Vilén, ym. 2006, 141.)

Pienten lihasten hallintaa kutsutaan hienomotoriikaksi. Lasten hienomotorisia taitoja tulkitaan yleensä lapsen käsien käytön perusteella. Kolmevuotias osaa yleensä jo piirtää ympyrän, kynäote ei ole vielä oikeanlainen ja kynää lapsi saat-
taa pidellä vielä vasemmassa tai oikeassa kädessä. Ihmistä esittävät piirustukset ovat usein perunan muotoisia joissa jalat ja kädet lähtevät päästä. (Vilén, ym. 2006, 130; Karling, ym. 2008. 141-142.)

4.3 Kolmevuotiaan median käyttö

Päädyin tekemään esittelyvideon lapsille, sillä visuaaliset mediat ovat iso osa nykypäivää. Suomessa lapset syntyvät mediankulttuurin keskelle ja jo äitiyspak-
kauksesta lapsi saa ensimmäisen oman kuvakirjansa, joka on vauvoille suunnat-
tua mediaa. Kodin medialaitteet ovat osa lapsen elämää jo pienestä pitäen. (Kansainvälinen audiovisuaalinen instituutti 2016, 6.)

Pienten lasten kohdalla mediakokemusten tulisi olla lyhytkestoisia, selkeitä ja rauhallisia (Kansainvälinen audiovisuaalinen instituutti 2016, 7). Nämä asiat olen erityisesti pyrkinyt esittelyvideossani huomioimaan. Päiväkodin henkilökunnan kanssa kävimme myös keskustelua siitä minkä mittainen video voisi olla ja päädyimme siihen, että videon keston tulisi olla ehdottomasti enintään kymmenen minuuttia. Mediahahmoihin samaistuminen ja tarinoihin eläytyminen opettavat lapsille eri tunnetiloja, rooleja ja tapahtumia. Tarinat ja hahmot eivät ole vain pelkkiä satuja, vaan niillä on suurempi merkitys lapsen elämässä. (Kansainvälinen audiovisuaalinen instituutti 2016, 7.)

Osana lapsen kasvatusta on mediakasvatus. Varhaiskasvatuksessa mediaa voi hyödyntää lasten ja aikuisten suhteen lujittamisessa, sekä kodin ja hoitopaikan välisen vuorovaikutuksen helpottamisessa. (Mannerheimin lastensuojeluliitto 2017a.)

Tarinankerronta on vahvasti yhteydessä mediakasvatukseen. Mediatarinat viihdyttävät, kasvattavat ja ovat keino hahmottaa sekä järjestää kaoottista maailmaa.

Kertomus sekä kerronta ovat ihmisen tapoja jäsentää kokemuksiaan, rakentaa identiteettiään ja löytää oma paikkansa kulttuurissa sekä luoda suhteita ympäröivään maailmaan. Mediaesitykset sisältävät aina tarinan, jota jokainen katsoja katsoo peilaten sitä omiin kokemuksiinsa. (Henriksson & Pentikäinen 2006, 34.)

Lapset oppivat mediankäyttöä samalla tavalla kuin muitakin asioita, havainnoimalla lähipiiriään. Leikki-ikäiset lapset voivat oppia poistamaan esimerkiksi puhelimen lukituksen vanhempiaan seuraamalla. Luku- ja kirjoitustaito ovat tiiviisti yhteydessä lasten median käyttö tapoihin, vaikka pelkkä kuvanlukutaito riittää monien mediasisältöjen käyttämiseen. Lukutaidottomat pienet lapset toimivat erilaisia kuvia, ikoneita sekä logoja tunnistamalla. (Huhtanen 2016, 8.)

5 TOIMINNALLINEN OPINNÄYTETYÖ

Ammattikorkeakoulun toiminnallisessa opinnäytetyössä yhdistyvät tutkimusvies-
tinnän keinoin käytännön toteutus sekä toteutuksen raportointi. Toiminnallinen
opinnäytetyö pyrkii käytännön toiminnan ohjeistamiseen, opastamiseen, toimin-
nan järjeistämiseen tai järjestämiseen ammatillisella kentällä. Alasta riippuen se
voi olla ammatilliseen käyttöön suunniteltu opas tai ohje, se voi myös olla esimer-
kiksi jokin tapahtuma tai kerho. Toteutustapoja toiminnalliseen opinnäytetyöhön
on myös paljon, voi olla kirja, vihko, cd, portfolio tai jokin muu. (Vilkka & Airaksi-
nen 2003, 9.) Tämän opinnäytetyön tuotoksena on lapsen päivähoiton aloitta-
mista helpottava video.

Havainnollistaminen on tapa konkretisoida esitettävä asia niin, että vastaanotta-
jan on helppo ymmärtää se. Havainnollistaminen, esimerkiksi videon avulla aut-
taa katsojaa myös muistamisessa, sillä asia vastaanotetaan useamman aistika-
navan kautta samanaikaisesti, videossa yhdistyy yleensä ainakin visuaalisuus ja
auditiivisuus. Havainnollistamisessa tulee ottaa huomioon kohdeyleisö ja heidän
mielenkiintonsa. (Kielijelppi 2004-2010.) Esittelyvideossa olen pyrkinyt huomioi-
maan kohdeyleisönä olevat kolmevuotiaat lapset ja heidän kykynsä hahmottaa
asioita. Videolla esiintyvät lapset toimivat videota katsoville lapsille esimerkkeinä
ja samaistumisen kohteina.

Lapset samaistuvat voimakkaasti katsomiinsa ohjelmiin ja niiden hahmoihin sekä
tekevät tulkintoja näkemästään omien kokemustensa ja elämäntilanteensa poh-
jalta. Mikäli lapsella on omassa elämässään asioita, jotka liittyvät nähtyyn media-
sisältöön, on kokemus lapselle entistä voimakkaampi. Jo nuorena lapset erotta-
vat katsomastaan mitkä asiat ovat totta ja mitkä satua. (Parkkari 2015.)

5.1 Pilke päiväkotiki Wilhelmiiina

Opinnäytetyöni tilaajana toimi päiväkotiki Wilhelmiiina OY. Yhteistyötahon löytymi-
nen oli verraten helppoa, sillä olen ennen opintojeni alkua työskennellyt päiväkotiki
Wilhelmiiinassa. Henkilökunta ja päiväkodin päiväritiinit sekä toiminnot olivat mi-
nulle jo entuudestaan tuttuja.

Päiväkoti Wilhelmiina OY on vuonna 2008 perustettu yksityinen päiväkoti, joka toimii Haukiputaalla. Wilhelmiina OY:n toimintaan kuuluu kaksi taloa, toinen nimeltään Wilhelmiina ja toinen Willeriina. Molemmissa päiväkodeissa on 35-paikkaa ja niissä touhkaa 0-6-vuotiaita lapsia sisarusryhmissä. Vuoden 2017 alussa päiväkoti Wilhelmiina OY siirtyi Pilke päiväkotien omistukseen. (Tapio 2017.)

Wilhelmiinassa toimii kaksi eri-ikäisten lasten ryhmää. Vilperit on alle 3-vuotiaiden ryhmä, jossa työskentelee kaksi kasvatusvastuullista aikuista: lastenhoitaja ja lastentarhanopettaja. Lapsipaikkoja Vilpereissä on kahdeksalle lapselle. Isommat lapset Vilit ovat yhtenä isona ryhmänä, jossa on kolme kasvatusvastuullista aikuista: yksi lastentarhanopettaja ja kaksi lastenhoitajaa. Lapsipaikkoja Vileissä on 24. Ryhmät toimivat välillä myös yhdessä, riippuen esimerkiksi siitä kuinka paljon lapsia on paikalla. (Tapio 2017.)

Wilhelmiinassa päivät alkavat aamulla 6.30 ensimmäisten lasten tullessa hoitoon. Aamu etenee rauhallisissa leikeissä Vilpereiden puolella, josta kahdeksan aikaan siirrytään aamupuurolle. Puuron jälkeen ryhmät siirtyvät omiin tiloihinsa jossa aloitetaan päivän touhut. Puoli kymmenen aikaan on aika siirtyä ulkoilemaan. Ulkoilua harrastetaan lähes säällä kuin säällä ja ulkoilu kestää aina lounaaseen saakka. Noin kello 11 on lounasaika, jonka jälkeen lapset siirtyvät päivälevolle. Päivälevon jälkeen lapsilla on vapaata leikkiaikaa välipalaan saakka, joka tarjoillaan noin kahden aikaan. Välipalan jälkeen koko Wilhelmiinan väki siirtyy sään salliessa ulos. (Tapio 2017.)

5.2 Esittelyvideon suunnittelu

Idea videon tekemiseen tuli päiväkoti Wilhelmiinan henkilökunnalta. Alkuperäinen idea lähti päiväkodin vastaavalta lastentarhanopettajalta. Hän oli kuullut aiemmin tehdystä perehdytyskansiosta päivähoidon aloittaville lapsille ja ajatteli, että myös video voisi toimia hyvin lapsille. Ensimmäiset ideat videon tekemisestä lähtivät liikkeelle syksyllä 2016. Alusta asti kävimme päiväkodin johtajan ja vastaavan lastentarhanopettajan kanssa paljon keskustelua siitä, mitä videolla tulisi olla ja millainen siitä tulisi. Päiväkodin henkilökunta ehdotti, että tiloja esiteltäisiin lapsille ymmärrettävällä tavalla. Tästä lähti ajatus, että haluaisin jonkun päiväkodin lapsista esiintymään videolle, jotta se olisi mahdollisimman aidon oloinen ja uusille

lapsille mukavaa katsottavaa. Teimme päiväkodin johtajan kanssa ensimmäiset versiot toimeksiantosopimuksista loppuvuodesta 2016. Tämän jälkeen aloin pohdintaan itsekseni mitä kaikkea videon tekeminen vaatisi ja mitä siinä tulisi huomioida.

Alkuvuodesta 2017 päiväkoti vaihtoi omistajaa, joten ennen kuvausten aloittamista teimme päiväkodin vastaavan lastentarhanopettajan kanssa uuden toimeksiantosopimuksen. Kertasimme myös yhdessä videon tavoitteen ja kerroin omista suunnitelmistani sekä aikatauluistani. Samalla sovimme vastaavan lastentarhanopettajan kanssa, että he päiväkodissa miettivät sopivat lapset videolle ja kysyvät alustavasti kuvauslupaa vanhemmilta. Tähän ratkaisuun päädyimme ihan senkin vuoksi, että osalla lapsista oli tiedossa oleva kuvauskielto. Päiväkodin henkilökunta myös tunsu lapset paremmin kuin minä ja osasivat näin ollen miettiä, ketkä lapsista uskaltaisivat esiintyä kameralle sekä osaisivat kertoa päiväkodin arjesta luontevasti. Lopulta videolle valikoitui kaksi hyvin reipasta ja saavalmista lasta.

Sovimme päiväkodin vastaavan lastentarhanopettajan kanssa, että videolla tul- laan lasten toimesta esittelemään päiväkodin yleiset tilat ja mitä missäkin tilassa tapahtuu. Esittelyvideon tarkoituksena ei ole esitellä tiloja sinänsä vaan toimintoja joita niissä tapahtuu. Esittelyvideolle ei tarkoituksenmukaista kuvata henkilökun- taa, jotta video olisi käyttökelpoinen siinäkin tilanteessa, että päiväkodin henkilö- kunta vaihtuu. Päiväkodin sisällä tapahtuu niin paljon erilaisia asioita, että kaik- kea emme kokeneet tarpeelliseksi edes yrittää kuvata. Kaiken kuvaaminen ei olisi ollut myöskään tarkoituksenmukaista, koska video olisi venynyt ihan tarpeetto- man pitkäksi. Esimerkiksi vessat sekä aikuisten huoneen jätimme kuvaamatta. Vastaavan lastentarhanopettajan sekä erään lastenhoitajan kanssa päädyimme jo suunnitteluvaiheessa ajattelemaan, että video saisi olla korkeintaan kymme- nen minuutin mittainen, sillä lasten mielenkiinto videota kohtaan ei välttämättä kestä kovin pitkään. Esittelyvideolla on tarkoituksena esitellä vain ne rakennuk- sen alueet, joissa lapset päivittäin leikkivät ja oleilevat, sekä vähän esimerkkejä siitä mitä missäkin tehdään.

Suunnitteluvaiheessa mietin myös sitä, minkä ikäisille lapsille video oletusarvoisesti olisi tarkoitettu. Päädyin ajattelemaan noin kolmevuotiaita lapsia. Suunnatessani esittelyvideon kolmevuotiaille, siitä tulee tarpeeksi helppo, jotta alle kolmevuotias ymmärtää sen, mutta myös tarpeeksi mielenkiintoinen yli kolmevuotiaidenkin katseltavaksi. Tämän päätöksen jälkeen aloin miettiä videon kuvauskulmaa. Seistessään itse kolmevuotias lapsi katsoo maailmaa paljon matalammalta kuin aikuiset. Tämän ajatuksen johdosta päätin, että kuvaan videon lasten tasolta. Kuvakulman sijoittaminen lasten tasoon antaa myös itselle perspektiiviä siitä miltä maailma lasten silmin näyttää.

Pohdimme päiväkodin vastaavan lastentarhanopettajan ja kahden lastenhoitajan kanssa myös sitä, milloin kuvaukset olisi järkevintä järjestää. Päädyimme siihen, että kuvaaminen aloitetaan vasta kun luonnonvalo on jälleen riittävästi valaisemaan päiväkodin sisätilat. Käytännössä tämä tarkoitti kuvausten siirtämistä kevääseen. Ennen kuvausten aloittamista päiväkodin henkilökunta hankki vanhemmilta kuvausluvan lasten kuvaamiseen. Kuvausluvasta (Liite 1.) poiketen sovimme vanhempien kanssa, että saan käyttää videota siinä määrin kuin opinnäytetyössäni tarvitsen, mutta sitä ei kuitenkaan julkaistaisi internetissä kaikkien nähtäville. Päiväkodin henkilökunta saa näyttää ja lähettää videota uusille perheille, mutta ei julkaista Internetsivuillaan. Internetkiellosta olen erikseen sopinut päiväkodin henkilökunnan kanssa ja he ovat tietoisia siitä.

5.3 Videon kuvaaminen

Kuvaukset pääsin aloittamaan maaliskuussa auringon jälleen valaistessa riittävästi. Ensimmäisellä kuvauskerralla, juttelin hetken kuvattavien lasten kanssa, jotta tulisimme tutuiksi ja saisin heihin jonkinlaisen yhteyden. Kerroin heille mitä aiomme tehdä sekä minkä takia olen videota kuvaamassa. Päiväkodissa oli jo aiemmin puhuttu tulostani ja kamera olisikin kiinnostanut monia muitakin lapsia.

Sisätilojen kuvaukset ajoitimme niin, että muut lapset olivat ulkona leikkimässä, jotta videolle ei tulisi ylimääräistä melua ja saisimme kuvata rauhassa ilman häiriötekijöitä. Aloitimme kuvaukset päiväkodin eteistiloista, koska se on ensimmäinen sisätila, jonka lapset näkevät päivähoitoon tullessaan. Se on myös toiminta-

tila ja lapset pukemisen lisäksi myös välillä piirtävät tai askartelevat siellä. Seuraavaksi kuvausta jatkettiin Vili-ryhmän omissa tiloissa, sillä ne sijaitsevat lähimpänä eteistä ja olivat logistisesti järkevimmit kuvata seuraavana. Vilien ryhmätilassa lapset esittelivät muun muassa aamupiiritaulua ja erilaisia leikkejä, näissä tiloissa kolmevuotiaana päivähoidon aloittava lapsi tulee viettämään eniten aikaa. Lopuksi kuvasimme vielä keittiössä sekä käytävätilassa, jotka ovat hieman pidemmällä päiväkodin sisätiloissa. Lapset välillä leikkivät myös näissä tiloissa. Videon tarkoituksena ei ole esitellä tiloja rakenteellisten yksityiskohtien valossa, vaan näyttää lapsille vain ne toimintatilat jotka heitä päiväkodilla tulevat odottamaan sekä antaa ideoita toiminnoista, joita päiväkodin sisällä tapahtuu.

Ensimmäiset kuvaukset menivät todella hyvin ja luontevasti, minun ei tarvinnut paljoakaan lapsia neuvoa vaan he mielellään kertoivat minulle ja kameralle mitä päiväkodissa tapahtuu. Välillä saatoin antaa vinkkejä, jos näytti siltä, ettei ideoita heti lähtenyt tulemaan. Kokonaisuudessaan ensimmäinen kuvauspäivä oli todella onnistunut, lapset olivat hienosti mukana ja esiintyivät rohkeasti kameralle. Etukäteen olimme suunnitelleet, että kuvaan päiväkodin yleiset tilat ja etenkin ne tilat joissa kolmevuotiaana päivähoidon aloittavat lapset eniten oleilevat. Niitä tiloja ovat eteinen, Vilien ryhmätila, käytävän leikkialue ja keittiö. Sain kuvattua kaiken mitä olimme päiväkodin henkilökunnan kanssa etukäteen suunnitelleet ja suurin osa kuvauksista onnistui ensimmäisellä otolla.

Tuon ensimmäisen kuvauspäivän jälkeen koostin videopätkistä raakaversion, jonka avulla pystyin antamaan myös päiväkodin henkilökunnalle käsityksen siitä minkälainen videosta olisi tulossa. Tässä vaiheessa pyysin myös kehitysideoita ja kommentteja videosta. Katselimme videon yhdessä päiväkodilla vastaavan lastentarhanopettajan ja kahden lastenhoitajan kanssa ja sain todella hyviä ehdotuksia siitä, kuinka vielä muokata esittelyvideota. Suullinen palaute jota sain, oli positiivista ja sai motivaationi pysymään korkealla. Tässä vaiheessa sovimme myös, että kuvaamme seuraavan kerran vasta kun päiväkodin piha on täysin sulanut lumesta, eikä ole enää jään peittämä.

Toinen kuvauskerta lähti liikkeelle hieman tahmeammin. Luulen tämän johtuvan siitä, että uutuuden viehätys oli mennyt. Lapsille ei oltu puhuttu, että tänään

tullaan kuvaamaan, sillä kuvauspäivää jouduttiin viime hetkellä vaihtamaan sairastapauksen vuoksi. Ensimmäisten kuvausyritysten alkukankeuden jälkeen kuvaukset lähtivät kuitenkin sujumaan ja saimme päiväkodin henkilökunnan kehitysideoina ehdottamat pätkät kuvattua. Näitä kuvauskohteita olivat piha-alue, Vilpereiden omat tilat sekä ruokailua edeltävä ruokaloru. Kuvasimme ensin ulkona, jonka jälkeen siirryimme kuvaamaan vielä sisätiloissa. Tähän ratkaisuun päädyimme siksi, että mennessäni kuvaamaan olivat lapset juuri lähdössä ulos ja ajattelimme päiväkodin henkilökunnan kanssa, että on järkevin kuvata ensin ulkona ja siirtyä sen jälkeen sisälle. Näin saimme rauhoitettua kuvaushetket niin, etteivät muut lapset olleet vaarassa päätyä videolle ja minimoimme mahdolliset meluhaitat. Sisälle siirtymisen yhteydessä pienempi lapsista ei halunnut luopua ulkoiluhetkestään kuvauksien vuoksi, joten sovimme, että kuvaan vain isomman lapsen kanssa loput. Tämä oli mielestäni hyvä ratkaisu, sillä en halunnut, että lapsille jää ikävä muisto kuvauksista. Sisällä kuvasimme isomman lapsen kanssa Vilpereiden tiloissa tapahtuvaa toimintaa, sekä ruokailua edeltävän ruokaloron.

Kuvaukset tapahtuivat maalīs–toukokuussa ja kaiken kaikkiaan olen kyllä tyytyväinen siihen, kuinka hienosti kuvaukset sujuivat sekä siitä, kuinka hienosti lapset olivat mukana kuvauksissa ja osasivat kertoa päiväkodin toiminnasta. Päiväkodin henkilökuntakin oli hieman ihmeissään, että enkö todella kertonut lapsille mitä sanoa. Totesin heille vain, että ei minun tarvinnut, kun he keksivät asiat niin hyvin itsekin.

5.4 Kuvatun materiaalin editointi

Alkuperäinen ideani oli ottaa lapset jollain tavalla mukaan myös editointiprosessiin. Omien opintojeni, kesälomien ja päiväkodin omien toimintojen vuoksi päädyin tekemään editoinnin yksin. Jo ensimmäistä raakaversiota keväällä tehdesäni, huomasin kuinka aikaa vievää ja haasteellista editointi on. Aluksi aikaa meni myös sopivan ohjelman löytämiseen ja sen käytön harjoitteluun. Useampaa muokkausohjelmaa testattuani, päädyin kuitenkin käyttämään jo ennestään itselleni tuttua Windowsin Movie Makeria. Se on editointi ohjelmaksi todella kevyt, eikä sillä kovin suuria muutoksia tehdä. Windows Movie Maker riitti kuitenkin minun tarpeisiini, kun en ollut kovin tarkka yksityiskohdista.

Editoidessani videoita kesällä 2017 huomasin kuvauksellisia virheitä, kuten kameran heilahtamisia. Päätin etten rupea liian kriittiseksi videon laadun suhteen. Video on kuitenkin tulossa pääsääntöisesti lasten katseltavaksi, joita tuskin pienet heilahtamiset häiritsevät. En myöskään kokenut järkeväksi tai tarkoituksenmukaiseksi lähteä kuvaamaan muuten onnistuneita videopätkiä uudelleen vain oman virheen takia. Lasten kanssa toimiessa ei voi koskaan tietää miten uusinta onnistuisi. Vähäisen kokemuksen perusteella ja erityisesti näiden lasten kanssa, otot onnistuivat parhaiten silloin kun saimme ne yhdellä kerralla kuvattua.

Video on laadullisesti hieman epätasainen ja välillä tulee nopeita leikkauksia. Editoidessani jouduin paljon pätkimään videota ja leikkailemaan sitä kasaan sieltä täältä, jotta videolla ei olisi mitään epäsovivaa. Lapsista nuorempi ei aina jaksanut ihan keskittyä olennaiseen ja saattoi esimerkiksi nostella paitaansa kesken kuvausten. Tässä täytyi siis itse olla tarkkana, että rajasi tällaiset tilanteet pois lopulliselta videolta, tämä vaikutti jonkin verran lopullisen esittelyvideon sujuvuuteen.

Lopulliseen videoon olen itse ihan tyytyväinen. Se on tehty niillä taidoilla, joita itsellä on ja niillä resursseilla joita pystyin käyttämään. Näin ajan kanssa olen toki huomannut paljonkin pieniä asioita, joita olisi voinut tehdä toisin. Kuitenkin kuten aiemmin totesin, video on suunnattu lapsille eivätkä lapset kiinnitä huomiota samanlaisiin asioihin, kuin itse tekijänä kiinnittää. Esimerkiksi pienet heilahdukset tai äänen kuuluvuuden pienet erot. Itse sitä on kuitenkin kaikkein kriittisin omalle tekemiselleen.

Valmiin esittelyvideon palautin Wilhelmiinaan syksyllä 2017, toimintakauden juuri alettua. Päiväkodin arjen hektisyyden vuoksi, emme ehtineet videota yhdessä katsomaan. Projektissa mukana ollut lastenhoitaja kiitteli videosta kovasti ja totesi videon olevan sitä mitä alun perin sovimme. Alkuvuodesta 2017 tapahtuneen omistajanvaihdoksen vuoksi, en kuitenkaan tiedä tuliko esittelyvideo koskaan oikeasti käyttöön. Henkilöstössä tapahtui kesän aikana myös paljon muutoksia, jotka osaltaan saattoivat vaikuttaa videon käyttöönottoon.

Myöhemmin pyysin vielä palautetta videosta lastenhoitajalta, joka oli ollut projektissa mukana. Vaikka video ei vielä ainakaan alkuperäiseen käyttötarkoitukseen

ole mennyt, oli hän todella tyytyväinen siihen. Hän tykkäsi siitä, että se oli realistinen ja että olin leikannut mukaan myös pienemmän lapsen väli kommentteja. Hän kehui myös sitä, kuinka toiminta tuli hyvin esitettyä lapsen näkökulmasta mitään kaunistelematta.

6 POHDINTA

Opinnäytetyöni toiminnallisena osuutena toimii päiväkodin esittelyvideo päivähoidon aloittaville lapsille. Idea videon tekemiseen lähti päiväkodin henkilökunnalta. Esittelyvideon tarkoituksena on toimia työkaluna päiväkotitoiminnan työntekijöille lapsen perehdyttämisessä päivähoitoon. Videon tavoitteena on auttaa lapsen päivähoiton aloitusta ja tehdä tästä isosta elämänmuutoksesta edes hieman helpompi.

Teoreettisessa osuudessa käsitelin pehmeää päivähoiton aloitusta sekä asioita jotka helpottavat lapsen päivähoiton aloitusta. Kuvailin myös kolmevuotiaan lapsen kehitystä ja median käyttöä sekä minkälainen muutos päivähoiton aloittaminen on lapselle. Lopuksi kerroin myös esittelyvideon tekoprosessista, sekä niistä valinnoista, joita kuvausprosessin aikana tein.

Opinnäytetyön aloittaminen tuntui aluksi mukavalta ja helpolta. Olen harrastanut valokuvausta ja jonkin verran olen nuorempana tehnyt myös kuvista ja videopätkistä videosityksiä. Tämän vuoksi esittelyvideon tekeminen tuntui mielenkiintoiselta ja omalta. Kuvaukset minun oli hoidettava ensimmäisenä alta pois ennen syvällisempää aineistoon perehtymistä, sillä videon kuvaaminen oli hoidettava vielä silloin, kun siihen liikenä opiskelulta aikaa. Toisella paikkakunnalla asuminen toi myös omat haasteensa aikataulujen sovittamiseen. Ensimmäisten kuvauksien jälkeen olin melko tyytyväinen aikaansaannoksiini, mutta sen jälkeen työn eteneminen alkoi hieman takkuilla. En päässyt oikein teoriaosuudessa eteenpäin ja kuvauksien jatkamistakin jouduttiin odottamaan kuukauden päivät. Työni olisi voinut olla paljon lapsilähtöisempikin, mutta asuessani itse toisella paikkakunnalla oli kuvauspäivät järjestettävä melko tiukkojen aikataulujen puitteisiin. Kuvaukset olisivat ehkä onnistuneet paremmin, jos olisi kuvattu useampaan kertaan mutta tiiviimmässä aikataulussa. Yli kuukauden tauot hieman katkaisivat toimintaa.

Teoriaosuuden tekeminen tuntui aluksi suorastaan ylitsepääsemättömän vaikealta. Minulla oli selvästi haasteita päästä alkuun työssäni ja saada työn teoreettinen osuus kasaan. Oli haasteellista saada rajattua teoreettinen alue ja löytää

työlle tarkempi yhdenmukainen suunta. Kun pääsin kirjoittamisen vauhtiin, seuraavaksi haasteeksi ilmeni aika. Käydessäni kokopäivätöissä oli todella haasteellista löytää aikaa, motivaatiota ja voimia jatkaa kirjoittamisprosessia. Välillä haasteita kirjoittamiseen toivat tekniset asiat, kuten hidastelevat tietokoneet ja hukkaan mennyt muistitikku. Loppua kohden on kirjoittamisen tahti kuitenkin selvästi kiihtynyt, vaikka ajatukset ovat välillä olleet hukassa.

Teoriaa etsiessäni törmäsin ongelmaan, etten osannut suunnata ajatuksiani videon kanssa yhteneviin suuntiin, vaan meinasin lähteä sivuraiteille. Lopulta päädyin kartoittamaan sitä aihetta, johon video on tehty. Selvitin siis päivähoidon aloitusta elämänmuutoksena ja sitä, miten päivähoidon aloitusta voisi helpottaa. Kartoitin myös kolmevuotiaan lapsen kehitystä, sillä se on vaikuttanut videon kuvaamisessa tekemiini valintoihin. Konkreettisesti kuvaamiseen on vaikuttanut esimerkiksi kolmevuotiaan pituus ja se miltä tasolta hän katsoo maailmaa. Omilla jaloillaan seisovan kolmevuotiaan lapsen näkökulman on huomattavasti matalammalla kuin aikuisen. Olen pyrkinyt videossa huomioimaan myös sen, että kolmevuotias on mallioppija ja jokin samaistumisen kohde videolla lisää lapsen mielenkiintoa asiaa kohtaan. Videon pituudessa olen huomioinut kolmevuotiaat siten, etten lähtenyt pidentämään videota turhaan vaan pidin sen lyhyenä, jotta kolmevuotias jaksaisi keskittyä videon ajan. Kolmevuotiaan lapsen kehityksestä olisi löytynyt tietoa todella laajasti, mutta en kokenut tarkoituksenmukaiseksi lähteä avaamaan sitä enempää. Työtä kun on kuitenkin pakko rajata, jo ihan pelkästään ajankäytöllisistä syistä.

Videolla pyrin huomioimaan sen, että lapsi on mallioppija ottamalla videolle kaksi päiväkodin lasta esittelemään tiloja. Näin lapset saavat toisista lapsista mallia ja voivat samaistua heihin. Mallioppimista ja visualisointia olisi voinut tehostaa vielä sillä, että videolla esiintyvät lapset olisivat konkreettisesti näyttäneet mitä tiloissa tehdään pelkän verbaalisen ilmaisun sijasta. Videolla lapset kertovat leikeistä, joita päiväkodissa voi leikkiä ja päiväkodin arjesta ylipäättään, jotta päivähoitoon tuleva lapsi voi jo kotona orientoitua muiden lasten kanssa toimimiseen. Jotta lapset saisivat käsityksen ryhmässä toimimisesta, olisi videolle kannattanut kuvata oikeasti jonkinlainen ryhmätilanne, jossa olisi useampia lapsia, tämä olisi havainnollistanut ryhmässä toimimista paremmin ja antanut lapsille visuaalisen käsityksen siitä, miltä tilat todellisuudessa päivisin näyttävät, kun siellä on paljon

lapsia. Video antaa lapsille mahdollisuuden nauttia mediakulttuurista sopivassa annoksessa ja turvallisesti. Kohdeyleisönä olevat noin kolmevuotiaat lapset olen huomionnut videon pituudessa siten, että tein videosta mahdollisimman lyhyen ja yksinkertaisen, jotta se olisi lasten helpompi ymmärtää ja jaksaisi kiinnostaa kohdeyleisöä loppuun asti. Tässä onnistuin mielestäni hyvin, sillä lopullisesta videosta tuli noin neljän minuutin mittainen. Tämän ajan kolmevuotiaat lapset jaksavat yleensä hyvin keskittyä asiaan. Kuvakulman siirsin aikuisen tasosta lapsen tasolle, jotta näkymä päiväkodin tiloista olisi videolla lapsille mahdollisimman todenmukainen. Video on tarkoituksella hyvin yksinkertainen, jotta pienen lapsen olisi helpompi ymmärtää se.

Mielestäni lapset kertomassa videolla toisille lapsille toimii paremmin kuin aikuinen kertomassa lapsille, sillä videota katsovat lapset voivat samaistua videolla esiintyviin lapsiin. Esittelyvideon tarina kertoo päiväkodin arjesta kahden päiväkodin lapsen silmin. Ensimmäistä kertaa hoidon aloittavat lapset voivat videon avulla rakentaa käsityksen päivähoidon arjesta ja kokea videon avulla tilat jo hieman tutummiksi ja näin tehdä päivähoidon aloituksesta hieman helpomman, eikä niin pelottavan. Aiemmin toisessa hoitopaikassa olleet lapset voivat löytää videosta yhtäläisyyksiä aiempaan hoitopaikkaansa ja näin tuntea olonsa turvallisemmaksi uudessa hoitopaikassa.

Paljon korjaamisen ja kehittämisen paikkoja vielä jäi, mutta kokonaisuutena videon tekeminen onnistui mielestäni kuitenkin yllättävä hyvin. Jos lähtisin uudestaan vastaavanlaiseen projektiin, haluaisin ottaa lapset vielä paremmin mukaan suunnitteluun, tekemiseen ja jopa editointi projektiin. Pyrkisin myös tiivistämään aikataulua, jotta lasten mielenkiinto projektiin säilyisi ja oma motivaatio pysyisi korkealla loppuun asti. Projektin tiivistäminen voisi myös helpottaa siinä, ettei päiväkodin omistussuhde tai henkilökunta ehtisi niin paljon muuttua ja vaikuttaa videon tulevaan käyttöön.

Tulevaisuudessa olisi mielenkiintoista tehdä jatkokartoitusta siitä, onko teemmäni esittelyvideota hyödynnetty ja onko siitä ollut apua tai iloa lapsille. Olisi mielenkiintoista saada palautetta myös perheiltä, ovatko he huomanneet jotain kehitettävää tai korjattavaa. Kehitysideoiden pohjalta, voisi muokata alkuperäistä videota tai suunnitella ihan uuden, johon ottaa lapset paremmin mukaan. Myös

eri-ikäisille lapsille suunnattujen videoiden tekeminen voisi olla kiinnostavaa, sillä eri-ikäisten kanssa täytyy huomioida erilaisia asioita. Aikuisillekin suunnattu esittelyvideo voisi olla mielenkiintoinen projekti ja jopa tykätty, sillä se vähentäisi yksittäisiä papereita ja esitteitä, joita perheelle päivähoidon alkaessa jaetaan. Aikuisille suunnattu esittelyvideo voisi olla jopa ekologinen valinta juuri paperin vähentämisen vuoksi. Videon avulla vanhempienkin voisi olla helpompi hahmottaa asioita, kun saa tiedon sekä kerrottuna että kuvan avulla havainnollistettuna. Vanhemmat voisivat videon avulla myös ymmärtää enemmän päiväkodin arjesta ja toiminnoista tai saada jotakin sellaista tietoa, jota eivät ole tutustumiskäynnillä saaneet.

Opinnäytetyötäni tehdessä kuulin, että päivähoiton aloittaville lapsille on tehty jonkinlaisia esittelyvideoita sekä perehdytyskansioita. Ennen oman videon kuvaamista ja tarkempaa suunnittelua minun olisi kannattanut etsiä jo tehtyjä esittelyvideoita, jotta olisin saanut niistä vinkkejä ja voinut parantaa työtäni jo aluksi. Esittelyvideoilla jotka löysin, on hienosti malliesimerkin avulla näytetty, mitä päiväkodissa tapahtuu ja minkälaiselta siellä näyttää. Se mitä näistä videoista jäin kaipaamaan, oli verbaalinen viesti toiminnan tukena. Videot tuntuivat näin aikuisen silmin hieman hidastempoisilta ja jopa tylsiltä, kun äänimaailmana oli pelkkä musiikki ja kohtaukset vaihtuivat. Nämäkin videot ovat varmasti hyviä ja toivottuja lisäyksiä päiväkotien tutustumiskäytäntöihin, mutta itse koin että niistä puuttuu joitain. Perehdytyskansioita en ole nähnyt, joten niistä on vaikea mennä sanomaan paljoakaan. Eniten ehkä kansiossa mietityttää se kuinka paljon lapsi voi saada siitä irti, kun ei osaa vielä lukea. Tietysti aikuinen voi auttaa ja lapset varmasti hyötyvät kuvistakin, itselleni jää kuitenkin pieni epäily, ettei kansio kuitenkaan ole kovin lapsia innostava. Tietysti voin olla väärässäkin, enhän ole koskaan sellaista lapsille tarkoitettua kansiota nähnyt. Omaa videotani näkemiini esittelyvideoihin jos vertaan, voisin sanoa, että olen entistä enemmän sen kannalla, että videolla olisi hyvä ollut olla enemmän lapsia ja lasten olisi hyvä ollut näyttää konkreettista mallia toiminnoista joista puhuivat.

Opinnäytetyöni on tehty tilauksena Päiväkoti Wilhelmiinan toiveesta ja tein videon niillä taidoilla, joita minulla on. Työn edetessä opin paljon kuvaamisesta ja teoriiaan tarkemmin tutustuesssa sain paljon uusia näkökulmia päiväkotityöhön. Sain paljon tietoa omaa ammattitaitoa tukemaan, kun kartoitin lapsen kehitysvaiheita

ja mietin miten asiat kohdeyleisönä olleille kolmevuotiaille lapsille kannattaisi videolla kertoa. Teoreettiseen pohjaan olisin mielestäni voinut paremmin perehtyä jo ennen kuvaamisia, mutta tekstiä kirjoittaessani olen kuitenkin oppinut paljon teoreettisesta kirjoittamisesta. Saavutin mielestäni toiminnallisella opinnäytetyölläni sen mitä lähdin tavoittelemaan. Sain videon tehtyä ajallaan ja omilla taidoillani. Perehdyin lasten kehitykseen ja pehmeään päivähoidon aloitukseen. Sain paljon ammatillisesti arvokasta teorian tietoa sekä käsityksen tieteellisestä kirjoittamisesta.

LÄHTEET

Brooker, L. 2008. Supporting transitions in the early years. Berkshire: Open University Press.

Henriksson, A. & Pentikäinen, L. 2006. Mediametkaa! – mediakasvattajan käsikirja kaikilla mausteilla. Helsinki: BTJ Kirjastopalvelu Oy. Viitattu 1.11.2017. <http://mediametka.fi/wp-content/uploads/2014/05/Mediametkaa-Osa-1.pdf>.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2007. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.

Huhtanen, E. 2016. Lasten mediamaailma pähkinänkuoressa. Mediakasvatusseuran julkaisu 5/2016. Viitattu 25.11.2017. <http://www.mediakasvatus.fi/wp-content/uploads/2016/12/Lasten-mediamaailma-pahkinankuoressa.pdf>.

Hujala, E. & Turja, L. (toim.) 2012. Varhaiskasvatuksen käsikirja. 2. painos. Jyväskylä: PS-kustannus.

Kanninen, K. & Sigfrids, A. 2012. Tunne minut!: turva ja tunteet lapsen silmin. Juva: PS-kustannus.

Kansainvälinen audiovisuaalinen instituutti. 2016. Lapset & media: kasvattajan opas. Viitattu 28.10.2017. <https://kavi.fi/sites/default/files/documents/lapset-jamedia.pdf>.

Karhula, A., Erola, J. & Kilpi-Jakonen, E. 2016. Home sweet home? Long-term educational outcomes of childcare arrangements in Finland. Turku Center for Welfare Research Working Papers on Social and Economic Issues 9/2016. Turku: Turun yliopisto. Viitattu 22.10.2017. <http://wpsei.utu.fi/wp-content/uploads/2016/04/WPSEI9.pdf>.

Karling, M., Ojanen, T., Sivén, T., Vihunen, R. & Vilén, M. 2008. Lapsen aika. 11. painos. Helsinki: WSOY.

Kela 2017. Kelan lapsiperhe-etuustilasto 2016. Suomen virallinen tilasto. Sosiaaliturva 2017. Viitattu 22.10.2017. https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/186082/Kelan_lapsiperhe-etuustilasto_2016.pdf?sequence=6.

Keltikangas-Järvinen, L. 2012. Pienen lapsen sosiaalisuus. Helsinki: WSOY.

Kielijelppi. 2004-2010. Havainnollistaminen. Viitattu 28.10.2017. <http://kielijelppi.virtamieli.fi/puheviestinta/havainnollistaminen>.

Koivula, M. 2010. Lasten yhteisöllisyys ja yhteisöllinen oppiminen päiväkodissa. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustiede. Väitöskirja.

Kuoppala, T. & Säkkinen, S. 2016. Varhaiskasvatus 2015. Tilastoraportti 21/2016. Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos.

Mannerheimin lastensuojeluliitto 2017a. Mediakasvatus varhaiskasvatuksessa. Viitattu 28.10.2017. <https://www.mll.fi/ammattilaisille/varhaiskasvatustilasto/mediakasvatus-varhaiskasvatuksessa/>.

Mannerheimin lastensuojeluliitto 2017b. 3-4-vuotiaan älyllinen kehitys. Viitattu 1.11.2017. <https://www.mll.fi/vanhemmille/lapsen-kasvu-ja-kehitys/3-4-v/3-4-vuotiaan-alyllinen-kehitys/>.

Mannerheimin Lastensuojeluliitto 2017c. 3-4-vuotiaan sosiaalinen kehitys. Viitattu 1.11.2017. <https://www.mll.fi/vanhemmille/lapsen-kasvu-ja-kehitys/3-4-v/3-4-vuotiaan-sosiaalinen-kehitys/>.

Mannerheimin Lastensuojeluliitto 2017d. 3–4-vuotias ja median käyttö. Viitattu 1.11.2017. <https://www.mll.fi/vanhemmille/lapsen-kasvu-ja-kehitys/3-4-v/3-4-vuotias-ja-median-kaytto/>.

Mikkola, P. & Nivalainen, K. 2009. Lapselle hyvä päivä tänään. Ensimmäinen painos. Pedatieto.

Munter, H. 2001. Lapsi aloittaa päivähoiton. Teoksessa A. Helenius, K. Karila, H. Munter, P. Mäntynen & H. Siren-Tiusanen (toim.) Pienet päivähoitossa – Alle kolmevuotiaiden lasten varhaiskasvatuksen perusteita. Helsinki: WSOY, 35 – 63.

Määttä, P. & Rantala, A. 2010. Tavallisen erityinen lapsi: yhdessä tekemisen toimintamalleja. Juva: PS-kustannus.

Opetushallitus 2016. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2016. Tampere: Juvenes Print – Suomen Yliopistopaino Oy. Viitattu 27.11.2017. https://www.ouka.fi/documents/112792/131455/vasu_perusteet_2016.pdf/f0c63ca2-2727-4295-b899-f0383996c152.

Parkkari, J. 2015. Pikkulapset pelkäävät lastenohjelmien mielikuvitushahmoja, vanhemmat lapset jännittäviä tilanteita. Helsinki: Yle. Viitattu 28.10.2017. <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2015/05/14/pikkulapset-pelkaavat-lastenohjelmien-mielikuvitushahmoja-vanhemmat-lapset>.

Tapio, T. 2017. Tervetuloa päiväkotiin!: esittely lomake.

Tuomi, J. & Sarajärvi A. 2004. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

Vilén, M., Vihunen, R., Vartiainen, J., Sivén, T., Neuvonen, S. & Kurvinen, A. 2006. Lapsuus – erityinen elämänvaihe. 1. painos. Helsinki: WSOY.

Vilkka, H. & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Tammi.

LIITTEET

Liite 1. Kuvauslupa

Liite 1.

KUVAUSLUPA

Annan luvan kuvata ja äänittää lapsiani, sekä luvan käyttää tätä materiaalia Jonna Ikosen tekemässä Päiväkotini Wilhelmiinan esittelyvideossa. Videosta tulee hänen opinnäytetyönsä toiminnallinen osa Lapin ammattikorkeakouluun. Tätä materiaalia saa vapaasti käyttää kyseisessä videossa ja siihen liittyvässä tiedottamisessa sekä markkinoinnissa. Lupa koskee kaikkia esitysformaatteja ja alueita.

Näitä sopimuksia on tehty kaksi samanlaista kappaletta, yksi suostumuksen antajalle ja yksi opinnäytetyön tekijälle. Tekijä Jonna Ikonen.

Lasten nimet: _____

Päiväys: _____

Allekirjoitus: _____

Nimen selvennys: _____